

DEPARTAMENT DE CATALÀ

Curs	4t d'ESO	Matèria	Llengua i literatura catalanes
------	----------	---------	--------------------------------

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1: Descriure i valorar la diversitat lingüística i cultural a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural, per afavorir la transferència lingüística, identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.

CE2: Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació ms rellevant, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.

CE3: Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.

CE4: Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.

CE5: Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

CE6: Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la, adoptant un punt vista crític, personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

CE7: Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament pel que fa a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.

CE8: Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni propi i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que permetin conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i crear textos d'intenció literària.

CE9: Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.

CE10: Posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, les pròpies pràctiques comunicatives, utilitzant un llenguatge no discriminatori i desterrant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge.

SABERS TREBALLATS

Comprensió lectora

- Comprensió del sentit global i de les relacions entre les diverses parts, selecció i retenció de la informació rellevant.
- Reconeixement, anàlisi i ús de connectors, marcadors discursius i procediments anafòrics que contribueixen a la cohesió del text en textos diversos.

Expressió escrita

- Elaboració de textos escrits i multimodals atenent el seu procés: planificació, redacció, revisió i edició, correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica, en el context de la producció de textos escrits pertanyents a l'àmbit acadèmic i social.
- Reconeixement, anàlisi i ús de la correcció lingüística i de la revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos. Ús eficaç de diccionaris, de manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital en textos diversos.

Correcció lingüística

- Identificació i correcció de les errades més comunes en català. Localització de barbarismes i col·loquialismes.

Sintaxi

- Distinció entre la forma (categories gramaticals) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques de l'oració simple).
- Identificació la funció dels pronoms febles i realització de la substitució pronominal.

Tipologies textuais i gèneres literaris

- Lectura de diferents tipus de textos i identificació de la tipologia textual/gènere literari.

Educació literària

- Literatura catalana fins al segle XIX. Eix cronològic
- Modernisme, noucentisme i avantguardes: coneixement de les principals característiques de l'etapa literària, autors, ideologia, obres...
- Lectura de fragments de les obres més importants de cada moviment literari treballat.

Sociolingüística - Dialectologia

- Coneixement i valoració de la diversitat lingüística.
- Les llengües romàniques: coneixement i evolució de la llengua catalana.
- La llengua en societat: dialectes, sociolectes, idiolectes, cronolèctes, registres...

Institucions

- Contacte amb l'entorn més proper. Coneixement i valoració de les institucions catalanes.

DIDÀCTICA, PROJECTES I ACTIVITATS

Metodologia	La metodologia de la matèria combina l'aprenentatge tradicional i un de més competencial amb l'objectiu d'acompanyar l'alumnat en la comprensió de les estructures de la llengua catalana i d'endinsar-los en la seva literatura. A través d'activitats actives, l'alumnat és protagonista conscient del seu aprenentatge.
Activitats / Sortides	Visita i taller 'Jo soc diputat/da' al Parlament de Catalunya

AVALUACIÓ DE LA MATÈRIA

Entre els diferents instruments d'avaluació es troben les proves escrites i les rúbriques.

Per poder assolir la matèria, cal tenir mínim dos trimestres aprovats. Un d'ells ha de ser obligatòriament el 3r.

La nota del curs sortirà de la valoració dels 3 trimestres per igual.

ODS TREBALLATS

- ODS 4: Educació de qualitat
- ODS 5: Igualtat de gènere
- ODS 6: Aigua neta i sanejament
- ODS 10: Reducció de les desigualtats
- ODS 11: Ciutats i comunitats sostenibles
- ODS 16: Pau, justícia i institucions sòlides
- ODS 17: Aliances per assolir els objectius

MATERIALS QUE S'UTILITZEM DURANT EL CURS

Llibre Editorial ISBN	Lectura: <i>Negra Nit</i> , Lolita Bosch. Estrella Polar. ISBN: 9788499323169 Lectura: <i>L'alegria que passa</i> , Santiago Rusiñol. La Galera. ISBN: 9788424664848
Material propi	Dossier elaborat pel Departament

OBSERVACIONS I CRITERIS DE DEPARTAMENT

Es tindran en compte les proves avaluatives realitzades a l'aula cada trimestre així com les diferents activitats treballades tant a l'aula com a casa. També, les lectures. Tant els llibres obligatoris com els articles de la plataforma Legiland.

Per a poder superar la matèria de llengua i literatura catalana, cal haver aprovat el primer i/o el segon trimestre i haver aprovat, sí o sí, el tercer trimestre, ja que es considera una matèria acumulativa en la vessant lingüística.